

**Zespół Szkół nr 10 z Oddziałami Integracyjnymi
w Suwałkach**

**WYBRANE PROCEDURY
POSTĘPOWANIA WOBEC
NIEPEŁNOLETNICH
UCZNIÓW W SZKOLE**

Spis sytuacji problemowych:

1. Profilaktyka i wychowanie:

- 1.1. Rodzice lub prawni opiekunowie odmawiający współpracy ze szkołą..... Str 4
- 1.2. Dziecko ofiarą lub uczestnikiem przemocy domowej, w tym zaniedbywane (głodne, brudne, nieadekwatnie ubrane, bez przyborów szkolnych, pozbawione opieki, nie leczone)..... Str 4
- 1.3. Nieuregulowana sytuacja prawna dziecka.....Str 4
- 1.4. rodzice dziecka lub prawni opiekunowie uzależnieni od alkoholu lub narkotyków lub innych środków psychoaktywnych lub od czynności (np. hazard, komputer)..... Str 4
- 1.5. Rodzina niewydolna wychowawczo, przejawiająca zachowania mogące świadczyć o zaburzeniach psychicznych..... Str 4
- 1.6. Dziecko odmawia powrotu do domu.....Str 4
- 1.7. Pijani rodzice lub prawni opiekunowie w szkole albo brak kontaktu z rodzicami lub opiekunami po zajęciach..... Str 4
- 1.8. Brak informacji lub niejasna sytuacja formalno-prawna dziecka (np. rodzice przebywający za granicą).....Str 5
- 1.9. Zagrożenie udziałem w grupach destruktywnych (tzw. sekty, gangi, pseudokibice, subkultury przestępcze).Str 5
- 1.10. Groźby, zachowania autodestrukcyjne (w tym zachowania samobójcze i ich zapowiedzi).Str 5
- 1.11. Rodzice lub opiekunowie agresywni wobec uczniów lub pracowników szkoły.. Str 5
- 1.12. Niebezpieczne przedmioty i substancje w szkole (np. ostre, przypominające broń palną, kije bejsbolowe, rozpylacze gazu, rozpuszczalniki, substancje silnie żrące..... Str 6

2. Demoralizacja:

- 2.1. Wagarowanie, nierealizowanie obowiązku szkolnego i nauki.Str 7
- 2.2. Posiadanie przez małoletniego alkoholu.Str 7
- 2.3. Posiadanie i palenie papierosów.Str 7
- 2.4. Rażące łamanie norm społecznych, np. używanie słów wulgarnych, obsceniczne gesty..... Str 7
- 2.5. Udział w grupach destruktywnych (np. grupy lub subkultury przestępcze)..... Str 7
- 2.6. Prostytycja.....Str 7

2.7. Publikowanie nieestosownych treści w Internecie (np. nagie zdjęcia, zdjęcia ośmieszające inne osoby).....	Str 7
2.8. Uczeń w stanie wskazującym na użycie alkoholu lub innych środków psychoaktywnych (np. narkotyków).	Str 8

3. Przystępność:

3.1. Bójka kilku osób, pobicie, uderzenie, naruszenie nietykalności cielesnej dziecka przez rówieśnika lub dorosłego, w tym przemoc fizyczna.	Str 9
3.2. Znieważenie lub naruszenie nietykalności cielesnej nauczyciela przez dziecko lub dorosłego.	Str 9
3.3. Kradzież (w tym włamanie oraz kradzież z udziałem przemocy lub groźbą przemocy).	Str 9
3.4. Znęcanie psychiczne, zastraszanie, zmuszanie do określonego zachowania wbrew jego woli, groźby, w tym ubliżanie nauczycielowi lub innym osobom (w tym przy wykorzystaniu internetu lub innych mediów).	Str 9
3.5. Zniszczenie mienia, wandalizm.	Str 9
3.6. Posiadanie, udzielanie, propagowanie i rozprowadzanie środków psychoaktywnych (np. narkotyków).	Str 9
3.7. Falszowanie dokumentów, w tym dokumentów szkolnych (np. dziennika, legitymacji szkolnej, zaświadczenia lekarskiego, faktur, oświadczeń, usprawiedliwień od rodziców, podpisów w dzienniczku).	Str 9

Legenda:

CZERWONY- Czynności do natychmiastowego podjęcia

ŻÓŁTY- Czynności do podjęcia w ciągu 24 godzin

ZIELONY- Czynności do podjęcia w dalszej kolejności

NIELETNI (Ustawa o postępowaniu w sprawach nieletnich art. 1)

- w zakresie postępowania dotyczącego zapobiegania i zwalczania demoralizacji – nieletnim jest osoba,

która nie ukończyła 18 roku życia (art. 1 § 1 pkt. 1);

- w zakresie postępowania o czyny karalne jest to osoba, która dopuściła się takiego czynu po ukończeniu 13 roku życia, a przed ukończeniem 17 lat (art. 1 § 1 pkt. 2);

- w zakresie wykonywania środków wychowawczych lub poprawczych. W tym przypadku za nieletniego uważana jest osoba,

względem, której środki takie zostały orzeczone, choćby ukończył 18 lat, nie dłużej jednak niż do ukończenia lat 21 (art. 1 § 1 pkt. 3)

PROFILAKTYKA I WYCHOWANIE	
SYTUACJE PROBLEMOWE	ZALECANA PROCEDURA
<p>1.1. Rodzice lub prawni opiekunowie odmawiający współpracy ze szkołą.</p> <p>1.2. Dziecko ofiarą lub uczestnikiem przemocy domowej, w tym zaniedbywane (głodne, brudne, nieadekwatnie ubrane, bez przyborów szkolnych, pozbawione opieki, nie leczone).</p> <p>1.3. Nieuregulowana sytuacja prawna dziecka.</p> <p>1.4. Rodzice dziecka lub prawni opiekunowie uzależnieni od alkoholu lub narkotyków lub innych środków psychoaktywnych lub od czynności (np. hazard, komputer).</p> <p>1.5. Rodzina niewydolna wychowawczo, przejawiająca zachowania mogące świadczyć o zaburzeniach psychicznych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - poinformować wychowawcę klasy, pedagoga szkolnego i dyrekcję szkoły - w przypadku 1.2. uruchomienie procedury niebieskiej karty (zał. nr 1); - poinformować pisemnie sąd rodzinny z prośbą o wgląd w sytuację rodzinną oraz przekazać zgromadzone dokumenty; - powyższe informacje przesłać także do właściwego ośrodka pomocy społecznej - objąć problem pracą „zespołu wychowawczego” (pracownicy szkoły, pracownik socjalny, dzielnicowy, kurator sądowy jeśli rodzina objęta jest nadzorem i inni) oraz współpracować z organizacjami specjalistycznymi, w tym pozarządowymi (np. poradnie, świetlice, ośrodki wsparcia i interwencji kryzysowej); współpracować z rodzicami lub prawnymi opiekunami, dokumentować pracę
<p>1.6. Dziecko odmawia powrotu do domu.</p> <p>1.7. Pijani rodzice lub prawni opiekunowie w szkole albo brak kontaktu z rodzicami lub opiekunami po zajęciach.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - powiadomić wychowawcę klasy, pedagoga szkolnego i dyrekcję szkoły - w oparciu o wcześniejszą zgodę przekazać dziecko osobom upoważnionym (wskazanym wcześniej pisemnie przez rodziców lub opiekunów) - jeżeli nie ma osób upoważnionych, odwiedzić dziecko do świetlicy-placówki wsparcia dziennego z miejscami hostelowymi, z którą szkoła zawarła porozumienie albo odwiedzić dziecko (optymalnie przez dwóch opiekunów) do placówki interwencyjnej (np. pogotowie opiekuńcze; niezależnie od zgody rodziców lub prawnych opiekunów dziecka) albo wezwać Policję (nr 997) - jeżeli sytuacja nie miała miejsca jednorazowo lub dziecko zostało umieszczone w placówce interwencyjnej, powiadomić pisemnie sąd rodzinny oraz dostarczyć dokumentację z przeprowadzonych działań szkoły
<p>1.8. Brak informacji lub niejasna sytuacja</p>	<ul style="list-style-type: none"> -objąć problem pracą „zespołu

<p>formalno-prawna dziecka (np. rodzice przebywający za granicą).</p> <p>1.9. Zagrożenie udziałem w grupach destruktywnych (tzw. sekty, gangi, pseudokibice, subkultury przestępcze).</p>	<p>wychowawczego” (pracownicy szkoły, pracownik socjalny, dzielnicowy, kurator sądowy jeśli rodzina objęta jest nadzorem i inni) oraz współpracować z organizacjami specjalistycznymi, w tym pozarządowymi (np. poradnie, świetlice, ośrodki wsparcia i interwencji kryzysowej, ośrodek informacji o grupach psychomanipulacyjnych); współpracować z rodzicami lub prawnymi opiekunami, dokumentować pracę</p> <p>- powiadomić sąd rodzinny z prośbą o wgląd w sytuację rodzinną dziecka</p>
<p>1.10. Groźby, zachowania autodestrukcyjne (w tym zachowania samobójcze i ich zapowiedzi).</p>	<p>- powiadomić wychowawcę klasy, pedagoga szkolnego i dyrekcję szkoły</p> <p>- wezwać rodziców lub prawnych opiekunów oraz poinformować ich o konieczności zapewnienia dziecku stałej opieki, sporządzić notatkę służbową; w przypadku wątpliwości co do możliwości zapewnienia przez rodziców lub prawnych opiekunów odpowiedniego wsparcia małoletniemu, powiadomić Policję (nr 997)</p> <p>- w przypadku bezpośredniego zagrożenia życia powiadomić pogotowie ratunkowe (nr 999)</p> <p>- jeżeli dziecko nie jest obecne w szkole powiadomić Policję (nr 997) oraz w oczekiwaniu na funkcjonariuszy rozpytać osoby mogące mieć wiedzę co do okoliczności sprawy</p> <p>współpracować z rodzicami lub prawnymi opiekunami, dokumentować pracę</p>
<p>1.11. Rodzice lub opiekunowie agresywni wobec uczniów lub pracowników szkoły.</p>	<p>-powiadomić Policję (nr 997) lub Straż Miejską (nr 986)</p> <p>- poinformować pisemnie Policję wraz z przekazaniem kompletu dokumentów i sąd rodzinny z prośbą o wgląd w sytuację rodzinną; powyższe informacje przesłać także do wiadomości właściwego ośrodka</p>

	<p>pomocy społecznej</p> <p>-objąć problem pracą „zespołu wychowawczego” (pracownicy szkoły, pracownik socjalny, dzielnicowy, kurator sądowy jeśli rodzina objęta jest nadzorem i inni) oraz współpracować z organizacjami specjalistycznymi, w tym pozarządowymi (np. poradnie, świetlice, ośrodki wsparcia i interwencji kryzysowej); współpracować z rodzicami lub prawnymi opiekunami, dokumentować pracę</p>
<p>1.12. Niebezpieczne przedmioty i substancje w szkole (np. ostre, przypominające broń palną, kije bejsbolowe, rozpylacze gazu, rozpuszczalniki, substancje silnie żrące.</p>	<p>- powiadomić wychowawcę klasy, pedagoga szkolnego i dyrekcję szkoły</p> <p>- jeżeli substancja lub niebezpieczny przedmiot stanowi istotne zagrożenie dla życia lub zdrowia należy dążyć do ich odebrania, z zachowaniem bezpieczeństwa własnego i osób trzecich; w przypadku braku dostatecznej wiedzy na temat właściwości chemicznych substancji dążyć do jej izolacji (ograniczając kontakt do minimum); wezwać Policję (nr 997)</p> <p>- jeżeli odebranie wymaga przeszukania, odizolować dziecko, sprawować nad nim pieczę i wezwać Policję (nr 997); pracownik oświaty nie ma prawa dokonać przeszukania; prawo takie posiada Policja</p> <p>- jeżeli substancja lub przedmiot może spowodować powszechne zagrożenie, ewakuować szkołę wg przyjętych procedur</p> <p>- jeżeli ujawniony przedmiot może być materiałem lub urządzeniem wybuchowym, bezzwłocznie wezwać Policję (nr 997), odizolować miejsce ujawnienia przedmiotu oraz ewakuować szkołę (nie wolno zbliżać się, ani dotykać przedmiotu)</p> <p>- powiadomić rodziców lub prawnych opiekunów sprawców i ofiar (do czasu przyjazdu rodziców lub prawnych opiekunów lub Policji, pieczę nad dzieckiem sprawuje nauczyciel; po ewentualnym przyjeździe Policji dostosować się do poleceń funkcjonariuszy)</p> <p>- w uzasadnionych przypadkach poza Policją wezwać pogotowie ratunkowe (nr 999) lub inne służby specjalistyczne (np. pogotowie gazowe, energetyczne, wodociągowe, Straż Pożarną)</p>

DEMORALIZACJA	
SYTUACJE PROBLEMOWE	ZALECANA PROCEDURA
<p>2.1. Wagarowanie, nierealizowanie obowiązku szkolnego i nauki.</p> <p>2.2. Posiadanie przez małoletniego alkoholu.</p> <p>2.3. Posiadanie i palenie papierosów.</p> <p>2.4. Rażące łamanie norm społecznych, np. używanie słów wulgarnych, obsceniczne gesty.</p> <p>2.5. Udział w grupach destruktywnych (np. grupy lub subkultury przestępcze).</p> <p>2.6. Prostytucja</p> <p>2.7. Publikowanie niestosownych treści w Internecie (np. nagie zdjęcia, zdjęcia ośmieszające inne osoby)</p>	<p>-powiadomić wychowawcę klasy, pedagoga szkolnego i dyrekcję szkoły</p> <p>-telefonicznie lub w razie potrzeby pisemnie powiadomić rodziców lub opiekunów prawnych; zaprosić do współpracy nad rozwiązaniem problemu</p> <p>- w przypadku posiadania przez małoletniego alkoholu zażądać jego wydania i zabezpieczyć przed dostępem innych osób; jeżeli uczeń odmawia wezwać Policję (nr 997); pracownik oświaty nie ma prawa dokonać przeszukania; prawo takie posiada Policja</p> <p>- przeprowadzić rozmowę z dzieckiem i rodzicami lub prawnymi opiekunami; udokumentować rozmowę, w tym ewentualnie spisać kontrakt</p> <p>- zorganizować zespół do pracy nad problemem (pracownicy szkoły, pracownik socjalny, dzielnicowy, kurator sądowy jeśli rodzina objęta jest nadzorem i inni) oraz współpracować z organizacjami specjalistycznymi, w tym pozarządowymi (np. poradnie, świetlice, ośrodki wsparcia i interwencji kryzysowej); współpracować z rodzicami lub prawnymi opiekunami, dokumentować pracę</p> <p>- w przypadku długotrwałych wagarów wdrożyć postępowania egzekucyjne (upomnienie do rodziców lub prawnych opiekunów wysłane za potwierdzeniem odbioru)</p> <p>- w przypadku braku współpracy ze strony rodziców (prawnych opiekunów) lub braku efektów prowadzonych działań, powiadomić pisemnie sąd rodzinny lub Policję oraz dostarczyć sądowi lub Policji dokumentację z przeprowadzonych działań szkoły i zespołu</p> <p>- w przypadku publikowania niestosownych treści w Internecie natychmiast powiadomić rodziców (rodzice decydują czy poinformować sytuację policję)</p>
<p>2.8. Uczeń w stanie wskazującym na użycie alkoholu lub innych środków</p>	<p>-w razie potrzeby udzielić pierwszej pomocy; w miarę możliwości odizolować</p>

psychoaktywnych (np. narkotyków).

sprawcę oraz sprawować nad nim pieczę i zapewnić osobie udzielającej pomocy wsparcie w celu zapewnienia bezpieczeństwa własnego i innych-
 - powiadomić wychowawcę klasy, pedagoga szkolnego i dyrekcję szkoły
 - w miarę możliwości ustalić jaką substancję dziecko zażyło, w jakiej ilości, kiedy, z kim, gdzie i który raz się to zdarzyło oraz jakie jest jej źródło pochodzenia; o ile jest taka możliwość zabezpieczyć pozostałość substancji poprzez dążenie do jej odebrania, z zachowaniem bezpieczeństwa własnego i osób trzecich (ograniczając kontakt do minimum); jeżeli odebranie wymaga przeszukania, odizolować dziecko, sprawować nad nim nadzór i wezwać Policję (nr 997); pracownik oświaty nie ma prawa dokonać przeszukania; prawo takie posiada Policja
 - wezwać pogotowie ratunkowe (nr 999) i podać ustalone informacje
 - powiadomić Policję (nr 997) i podać ustalone informacje
 -powiadomić rodziców lub opiekunów prawnych
 -współpracować z Policją, która podejmuje dalsze czynności i ewentualnie kieruje sprawę do sądu rodzinnego
 - przeprowadzić rozmowę z dzieckiem i rodzicami lub prawnymi opiekunami, udokumentować rozmowę, w tym ewentualnie spisać kontrakt (nie prowadzić rozmów z uczniem ani rodzicem lub prawnym opiekunem, którzy są pod wpływem alkoholu lub innej substancji psychoaktywnej)
 - objąć problem pracą „zespołu wychowawczego” (pracownicy szkoły, pracownik socjalny, dzielnicowy, kurator sądowy jeśli rodzina objęta jest nadzorem i inni) oraz współpracować z organizacjami specjalistycznymi, w tym pozarządowymi (np. poradnie, świetlice, ośrodki wsparcia i interwencji kryzysowej); współpracować z rodzicami, lub prawnymi opiekunami, dokumentować pracę
 - powiadomić organy nadzoru i tworzyć dokumentację związaną ze zdarzeniem

PRZESTĘPCZOŚĆ	
SYTUACJE PROBLEMOWE	ZALECANA PROCEDURA
<p>3.1. Bójka kilku osób, pobicie, uderzenie, naruszenie nietykalności cielesnej dziecka przez rówieśnika lub dorosłego, w tym przemoc fizyczna.</p> <p>3.2. Znieważenie lub naruszenie nietykalności cielesnej nauczyciela przez dziecko lub dorosłego.</p> <p>3.3. Kradzież (w tym włamanie oraz kradzież z udziałem przemocą lub groźbą przemocą).</p> <p>3.4. Znęcanie psychiczne, zastraszanie, zmuszanie do określonego zachowania wbrew jego woli, groźby, w tym ublizanie nauczycielowi lub innym osobom (w tym przy wykorzystaniu internetu lub innych mediów).</p> <p>3.5. Zniszczenie mienia, wandalizm.</p> <p>3.6. Posiadanie, udzielanie, propagowanie i rozprowadzanie środków psychoaktywnych (np. narkotyków).</p> <p>3.7. Falszowanie dokumentów, w tym dokumentów szkolnych (np. dziennika, legitymacji szkolnej, zaświadczenia lekarskiego, faktur, oświadczeń, usprawiedliwień od rodziców, podpisów w dzienniczku.</p>	<p>-zapewnić bezpieczeństwo uczestnikom zdarzenia poprzez odizolowanie (przerwać akt agresji, w miarę możliwości ująć sprawców); zabezpieczyć miejsce zdarzenia i ewentualne przedmioty związane ze zdarzeniem, ograniczyć do minimum kontakt osób postronnych ze śladami zdarzenia</p> <p>- w razie potrzeby udzielić pierwszej pomocy</p> <p>-powiadomić wychowawcę klasy, pedagoga szkolnego i dyrekcję szkoły</p> <p>-w uzasadnionych przypadkach wezwać pogotowie ratunkowe (nr 999) lub inne służby specjalistyczne (np. pogotowie gazowe, energetyczne, wodociągowe, Straż Pożarną)</p> <p>- powiadomić Policję (nr 997 lub rejonowy komisariat) lub w przypadku wykroczeń (sprzedaż papierosów) Straż Miejską (nr 986); w przypadku znieważenia lub naruszenia nietykalności cielesnej nauczyciela, nauczyciel znajduje się pod specjalną ochroną (jak funkcjonariusz publiczny)</p> <p>- powiadomić rodziców lub prawnych opiekunów sprawców i ofiar (w przypadku podejrzenia, iż sprawcą lub współsprawcą jest jedno z rodziców lub prawnych opiekunów albo zachodzi podejrzenie, że w miejscu zamieszkania mogą znajdować się przedmioty pochodzące z przestępstwa, bądź posiadanie których jest zabronione, rodziców lub prawnych opiekunów powiadamia Policja, a nie szkoła; do czasu przyjazdu rodziców lub prawnych opiekunów albo Policji, pieczę nad dzieckiem sprawuje nauczyciel; po przyjeździe Policji dostosować się do poleceń funkcjonariuszy)</p> <p>- w przypadku kradzieży podjąć próbę odzyskania utraconego mienia (pracownik oświaty nie ma prawa dokonać przeszukania; prawo takie posiada Policja)</p> <p>- przygotować na przyjazd Policji następujące informacje: o zdarzeniu,</p>

	<p>dane osobowe sprawców i ofiar oraz listy świadków (rozpytanie przez Policję sprawców i ofiar jest możliwe bez uczestnictwa ich rodziców lub prawnych opiekunów i pracowników szkoły; Policja ma prawo zatrzymać i zabrać sprawców)</p> <ul style="list-style-type: none"> - powiadomić organy nadzoru i tworzyć dokumentację związaną ze zdarzeniem - formalne lub nieformalne ustalenie możliwości naprawienia przez sprawcę szkody
<p>3.8. Przepęczność seksualna (w tym zgwałcenie, zmuszanie do innych czynności seksualnych, molestowanie) 3.9. Zamieszczanie i rozpowszechnianie treści pornograficznych, w tym poprzez Internet, telefon komórkowy</p>	<ul style="list-style-type: none"> - dążyć do zablokowania szkodliwych treści w Internecie (np. usunięcia przez autora, skontaktować się z administratorem) - zapewnić bezpieczeństwo uczestnikom zdarzenia poprzez odizolowanie (w miarę możliwości ująć sprawców) - w razie potrzeby udzielić pierwszej pomocy - oddzielić poszczególnych sprawców od siebie i od ofiar; zachować dyskrecję; zabezpieczyć miejsce zdarzenia i ewentualne przedmioty związane ze zdarzeniem, ograniczyć do minimum kontakt osób postronnych ze śladami zdarzenia - powiadomić wychowawcę klasy, pedagoga szkolnego i dyrekcję szkoły - w razie konieczności wezwać pogotowie ratunkowe (nr 999) - powiadomić Policję (nr 997 lub rejonowy komisariat) -powiadomić rodziców lub prawnych opiekunów sprawców i ofiar (w przypadku podejrzenia, iż sprawcą jest jeden z rodziców lub prawny opiekun, powiadamia ich Policja, a nie szkoła) -udzielić wsparcia emocjonalnego; w miarę możliwości rozpytać małoletniego na temat zdarzenia; zebrane informacje przekazać Policji - powiadomić organy nadzoru i tworzyć dokumentację związaną ze zdarzeniem

We wszystkich przypadkach: objąć uczestników zdarzenia pomocą, aktywnie monitorować postępowanie z uczestnikami zdarzenia; w

uzasadnionych przypadkach - przeprowadzić zajęcia wychowawcze z klasą na temat zaistniałej sytuacji.